

Narkomaniyaya qarşı mübarizədə hamı bir olmalıdır

Bugünkü gənclik sabahımız, gələcəyimizdir. Dövlətin, millətin, xalqın gələcəyi sağlam, etibarlı gənclikdən çox asılıdır. Buna görə də gənc nəslin sağlam ruhda tərbiyəsi dövlətin və cəmiyyətin əsas vəzifəsi hesab olunur.

Cəmiyyətdə "ağ ölüm" kimi tanınan narkomaniya insan həyatında fəsadlar yaradan, bəşəriyyət üçün dövründə böyük fəsadlar verən təuən xəstəliyini kimi bəla olan, irqindən, yaşından, dinindən asılı olmayaraq, bütün xalqları, millətləri düşündürən ən ağır problemlərdən biridir. Xalqın, millətin təhlükə mənbəyinə çevrilən narkomaniya (geniş mənada narkotizm) gündümüzün sərhəd tanımayan, global xarakter daşıyan, dünyada qorxulu xəstəlik kimi hər bir insanı düşündürür. Beynəlxalq problemin həllinə xidmət edən mühüm addımlardan biri kimi, xüsusi ilə yeniyetmə və gənclər arasında maarifləndirmə işlərinin genişləndirilməsi prioritet məsələdir. Narkotik maddələrin gənclər və yeniyetmələr arasında daha çox yayılma təhlükəsini nəzərə alaraq, bir çox ölkələrdə "Narkotiksiz gələcək naminə" milli proqramların qəbulu da, təbii ki, sağlam gələcəyimiz üçün məsuliyyət hissindən yaranan vətəndaş borcudur. Bu gün biz hamılıqla dünyanı ağuşuna alan narkomaniyaya, "ağ ölüm"ə yox deyib, bu ölüm kabusuna qarşı birgə mübarizə aparmalıyıq. Müasir dövrümüzdə narkomaniya insanlığa bir bəladır. Təəccüblüdür ki, bu bəlaya ilk olaraq uşaqlar yoluxur. Narkotik maddə alverçiləri uşaqları asanlıqla öz girovlarına çevirməyə nail oldular. Beləliklə, gəncliyin məhvi və ölümü üzərində özlərinə kapital toplamaq narkomaniya üçün əsas məqsədə çevrilir. Bu zaman nəinki bir ölkənin, eyni zamanda, dünyanın gələcəyi təhlükə qarşısında qalır.

Narkomaniyanın daha çox yayıldığı dövrü araşdırarkən məlum olur ki, hələ keçən əsrin 60-cı illərində gənc sənət adamları arasında narkotik maddələrin qəbulu özünəməxsus həyat tərzinə çevrilmişdi. Dəbə "uğramış" insanlar bunu cəmiyyətdən heç də gizlin saxlamır, əksinə, bəzən sənət uğurlarını narkotik maddələrin qəbulu ilə əlaqələndirirdilər. Bu sənətçilərin pərəstişkarları da özlərini onlara oxşatmağa çalışaraq narkotik maddə qəbul edirdilər. Həmin dövrdən xeyli vaxt keçməsinə baxmayaraq, hələ də narkomaniya ilə məşğul olanlar bu aludəçiliyin insanı ağır problemlərdən xilas etməsi kimi zərərli xüyalərini yaymaqda davam edirlər. Bəşəriyyət isə sanki "ağ ölüm" mübarizədə acizliyini göstərməkdədir.

Narkotik maddələrin gənc nəsəl arasında yayılmasının qarşısını almaq məqsədi ilə dünyanın bir çox ölkələrinin qəbul etdiyi milli proqramlarda nəzərdə tutulan müddəalar uğurla yerinə yetirilib, həyəcan təbii səsləndirirlər. Qəbul edilən milli proqramlara əsasən, təhsil ocaqlarının, ictimai təşkilatların əsas vəzifələrindən biri narkomaniyaya qarşı maarifləndirmə və təbliğat işinin aparılmasıdır. Bu mübarizə işi kütləvi informasiya vasitələri,

o cümlədən internet şəbəkəsi vasitəsi ilə həyata keçirilir.

Narkomaniya bəşəriyyətin ən qorxulu və təhlükəli bəlasına çevrilib. Eyni zamanda, bəşəriyyətin ən qorxulu xəstəliklərinin mənbəyi də elə narkomaniyadır. Qorxulu, ona görə ki, bu bəlaya mübtəla olanlar əksər hallarda onu dəf etməkdə aciz qalırlar. Bu, Sibir meşələrindəki bataqlıqlara bənzəyir ki, orada yaşayan heyvanlar o bataqlığa düşür və sonra oradan çıxmaq üçün çırpınır, amma, əksinə, hər hərəkətində daha da batır. Bu da elə bir şeydir. Narkotikdən istifadə insan həyatı üçün həmin o bataqlıqdan heç də az təhlükəli deyil. Narkotikdən asılılıq narkotik maddələrdən bir və ya bir neçə dəfə istifadə etməklə yaranır. Tibbi təcrübələr göstərir ki, narkomaniya ilə mübarizə aparmaq çox çətinləşir. O bələdən xilas olmaq çox az insana qismət olur. Narkotikə qurşanmış əksər insanlar isə bu bataqlıqda

bir işlə məşğul ola bilmir, növbəti "döza" üçün hər növ aqalmağa, iyrenc hərəkət etməyə məcbur olur. Narkotik qəbul etdikcə ədəbsizlik və yalançılıq başlayır. Bütün maraqları, ümidləri və qarşısına qoyduğu məqsədləri getdikcə sönür.

Bəşəriyyət üçün ən təhlükəli bəla olan narkomaniya ilə bağlı problemləri dünya ictimaiyyətinin diqqətində saxlamaq məqsədi ilə BMT İyunun 26-nı "Narkomaniyaya və Narkobiznesə qarşı Beynəlxalq Mübarizə Günü" elan edib. Məhz həmin gün narkomaniya ilə mübarizə ilə bağlı atılan addımların hesabı kimi dəyərləndirilir. Görülən işlər öz müsbət nəticəsini verdikdə gələcək üçün nəzərdə tutulan perspektivlərin müəyyənəşdirilməsi üçün vəzifələr bəlli olur, daha səylə çalışmaq üçün stimullaşdırılır.

Yaşadığımız dövrün ən aktual, ağır problemi olan narkomaniya və onun fəsadlarına qarşı mübarizə ilə

dair BMT-nin üç konvensiyası ətrafında dünya ölkələri ilə sıx əməkdaşlıq şəraitində mübarizədə öz köməyini əsirgəmir.

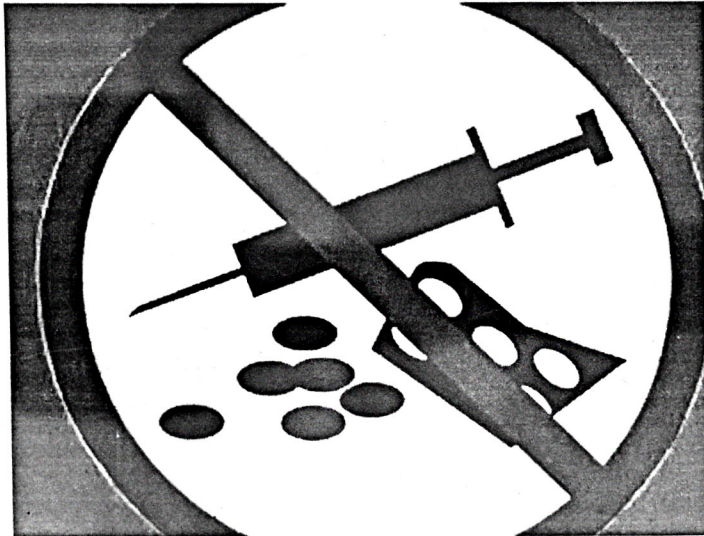
Ordu sıralarında narkomaniya ilə mübarizə sağlam hərbi kollektivin formalaşması baxımından bütün kateqoriyalı komandir (reis) heyətinin, vəzifəli şəxsin, eyni zamanda, hərbi qulluğunun bərcudur və əsas vəzifələrindən biridir. Azərbaycan Respublikasının ordu quruculuğu işində başlıca vəzifə olan yüksək döyüş qabiliyyətinə malik sağlam əhali heyətdən, nizam-intizamı hərbi hissə və bölmələrdən formalaşmış, müasir silah və texnika ilə silahlanmış və yüksək döyüş ruhuna malik olan Azərbaycan Ordusunun qüdrətini artırılmasıdır.

Narkotiklə və onun törətdiyi fəsadların aradan qaldırılması ilə mübarizə uzunmüddətli, çoxşəxli cəmiyyətin bütün sferasını, həmçinin də Azərbaycan Ordusunu əhatə edən bir prosesdir. Problemin ictimai təhlükəliliyi ondan ibarətdir ki, ordu sıralarında hərbi xidmət keçmək üçün gələn mülki həyatda narkotik maddə aludəçisi olan bir şəxs, hərbi hissənin həyata keçirdiyi funksiyalar baxımından, yəni, hər bir əsgərə şəxsi silahın verilməsi baxımından bu cür şəxslər cənayyət törədən potensial namizədlər kimi birinci sıralarda yer alırlar. Hərbi hissə komandanlığı, ilk növbədə, hərbi hissəyə hərbi xidmət keçməyə gələn hərbi qulluqçuların tibbi və psixoloji müayinəsinin aparılmasına, onlarla xüsusi psixoloji testlərin keçirilməsinə çox ciddi fikir verir. Hər bir yeni gələn əsgər tam şəkildə yuxarıda qeyd edilən yoxlamalardan sağlam keçdikdən sonra öz şəxsi keyfiyyətlərinə, bilik, bacarığına, fiziki durumuna və sağlamlığının vəziyyətinə görə müvafiq vəzifələrə və bölmələrə təyin edilir.

Bu gün ordu sıralarında hərbi xidmətə yeni gələn gənc əsgərlərin formalaşması istiqamətində də həyata keçirilən tədbirlər sırasında narkomaniya ilə mübarizə işinə ordu rəhbərliyi və hərbi hissə komandanlığı tərəfindən xüsusi diqqət yetirilir. Azərbaycan Respublikası Hərbi Prokurorluğu və ərəzi hərbi prokurorluqları tərəfindən bütün birlik, birləşmə, hərbi hissə və xüsusi təyinatlı təhsil müəssisələrində "Narkomanlığa və narkotik maddələrin qanunsuz dövriyyəsinə qarşı mübarizə" planları tərtib edilmişdir.

Narkomanlığın cəmiyyətə və insanlara sağlamlığına ziyanı, bu sahədə görülən tədbirlər və onların nəticələri barədə hərbi qulluqçuların məlumatlandırılması, ordu rəhbərliyinin Azərbaycan Ordusunda narkotiklərin və narkotik maddələrin qanunsuz dövriyyəsi ilə mübarizə işinin səmərəliliyinin artırılması istiqamətində gördüyü məqsədyönlü işlər şəxsi heyətin respublika Prezidenti, Silahlı Qüvvələrin Ali Baş Komandanı ətrafında sıx birləşməsinə bir daha təsdiqləyir, eyni zamanda, ölkənin müdafiə qabiliyyətinin artırılmasına, ordunun əməliyyat və döyüş qabiliyyətinin yüksəldilməsinə xidmət edir.

Camal MƏMMƏDOV
Tərtər Hərbi prokuroru əvəzi,
edliyyə polkovnik-leytenantı

məhv olub gediblər.

Narkotik, ilk növbədə, narkomanın sağlamlığına ziyan vurur. Narkomaniyaya aludəçilik orqanizmin zəifləməsi, bədənin arıqlaması və fiziki gücün düşməsi ilə nəticələnir. Orqanizmin zəhərlənməsi daxili orqanların - qaraciyər və böyrəyin zəhərlənməsinə gətirib çıxarır. Narkomanıyanın yaratdığı ən geniş yayılmış xəstəlik "Hepatit B"-dir ("Hepatit B" xəstəliyi qaraciyər iltihabına səbəb olan çox təhlükəli xəstəlikdir). Ən qorxulu xəstəliklər orqanizmə qan vasitəsi ilə daxil olur və vena vasitəsi ilə qəbul olunan narkotiklərdən istifadə edən narkomanlar qan ilə tez-tez rastlaşırlar. Bu zaman hər bir xəstəliyə yoluxmaq olur, o cümlədən də "HIV" və "QİÇS" xəstəliyinə.

Narkotik maddələrin qəbul edilməsinin əsas dəhşətli faktı bir neçə dəfə ondan istifadə edən insanın asılılıq yaratması faktıdır. Narkotik maddəni daim qəbul edən şəxsin bədənin təhlükəli vaxtda qəbul etməməsi həmin şəxsə psixoloji gərginlik yaradır və əsəbləşdirir, onu narkotik maddənin tapılması və qəbul edilməsi üçün vəsait və ya imkanlar axtarmağa vadar edir. Bu şəxsin özünü əsəbi aparması və psixoz durumunda olması ətrafda olan insanlarda qorxu və diskomfort hissi yaradır. İnsan artıq heç

bağlı əhali, xüsusən də gənc nəsəl arasında maarifləndirmə və təbliğat işlərinin aparılması ölkəmizdə də ümumxalq hərəkətinə çevrilib. Ümummilli liderimiz Heydər Əliyevin 15 iyul 2000-ci il tarixli fərmanı ilə 2000-2006-cı illəri əhatə edən narkomanlığın yayılmasına, narkotik vasitələrin, psixotrop maddələrin qeyri-qanuni dövriyyəsinə, qarşı mübarizə üzrə Milli Proqram qəbul edilmiş, həmçinin xüsusi Dövlət Komissiyası yaradılmışdır. Ölkə rəhbərinin imzaladığı "Narkotik vasitələrin, psixotrop maddələrin və onların prekursorlarının qanunsuz dövriyyəsi və narkomanlığın yayılması ilə mübarizə üzrə Dövlət Proqramı"nda nəzərdə tutulan məsələlərin həlli istiqamətində uğurlu addımlar atılır. Respublika Prezidenti İlham Əliyev Dövlət Proqramının davamı olaraq 2013-2018-ci illər üçün növbəti sərəncam imzalayıb. Bu dövlət başçısının dəhşətli bəlaya qarşı mübarizə sahəsində həyata keçirdiyi məqsədyönlü siyasətin yalnız bir hissəsi kimi dəyərləndirilməlidir. Hər şeydən öncə, narkotizmlə və narkobizneslə mübarizə cəmiyyətin sağlamlığının qorunması zərurətindən irəliləyir. 25 ildən çoxdur ki, Azərbaycan narkomanıyanın Yer kürəsində yayılmasının qarşısının alınmasına